

عنوان مقاله:

ارزیابی تنوع ژنتیکی صفات زراعی در توده های بومی و ارقام زراعی گندم های ایرانی

محل انتشار:

پژوهشنامه اصلاح گیاهان زراعی، دوره 9، شماره 22 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

هادی علیپور
محمدرضا بی همتا
ولی اله محمدی
سید علی پیغمبری

خلاصه مقاله:

به منظور ارزیابی تنوع ژنتیکی موجود در کلکسیون گندم های بومی و ارقام زراعی ایران و تعیین ارتباط صفات مورد بررسی با عملکرد دانه، تعداد ۳۱۳ ژنوتیپ شامل ۲۰۳ شماره از توده های بومی ایرانی و ۱۱۰ رقم زراعی اصلاح شده قدیمی و جدید در قالب طرح آگمنت با ۳ رقم شاهد نوید، پیشتاز و آذر در ۷ بلوک ناقص با سه بار تکرار آزمایش آگمنت به صورت مجزا به طوری که ژنوتیپ ها در آزمایش ها به صورت مجزا تصادفی شده بودند، در سال زراعی ۹۴-۹۳ در مزرعه تحقیقاتی گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشگاه تهران- کرج کشت شدند. در این تحقیق هر بلوک تصادفی به صورت طرح آگمنت با ۳ رقم شاهد نوید، پیشتاز و آذر در ۷ بلوک ناقص اجرا شد. با توجه به عدم معنی داری بلوک های ناقص برای صفات مورد بررسی، تجزیه واریانس به صورت طرح بلوک های کامل تصادفی انجام شد. نتایج تجزیه واریانس نشان داد که از نظر تمامی صفات بین ژنوتیپ ها اختلاف بسیار معنی داری وجود دارد. با توجه به نتایج آمار توصیفی از نظر تمامی صفات، توده های بومی نسبت به ارقام زراعی ضریب تغییرات بالاتری را نشان دادند که بیانگر وجود تنوع فنوتیپی بالاتر در توده های بومی می باشد. بر اساس نتایج تجزیه همبستگی، رگرسیون گام به گام و تجزیه علیت صفات تعداد دانه در سنبله، وزن هزار دانه و وزن سنبله به عنوان صفات مهم و تاثیرگذار بر عملکرد دانه شناخته شدند. براساس تجزیه کلاستر و تجزیه تابع تشخیص کانونیک، ژنوتیپ های مورد بررسی در سه گروه متمایز طبقه بندی شدند. به طوری که در گروه اول و سوم اکثرا توده های بومی گروه بندی شدند و گروه دوم بیشتر شامل ارقام زراعی بودند که بیانگر انتخاب مناسب روی این صفات در طول روند به نژادی می باشد که خود نشان دهنده اهمیت صفات ارزیابی شده در برنامه های به نژادی می باشد. با توجه به تنوع بالایی که بین صفات و ژنوتیپ های ارزیابی شده، مشاهده شد، می توان با انتخاب و اصلاح برای این صفات و از طرف دیگر انتخاب ژنوتیپ های مناسب برای تلاقی در برنامه اصلاحی آتی، عملکرد دانه را به نحو مطلوبی افزایش داد.

کلمات کلیدی:

Cluster analysis, Correlation analysis, Discriminant analysis, Genetic variability, Path analysis, Stepwise regression
تجزیه تابع تشخیص، تجزیه خوشه ای، تجزیه علیت، تجزیه همبستگی، تنوع ژنتیکی، رگرسیون گام به گام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1284795>

